

ZEGAMAKO BARATZE PARKEA: LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Donostia, 2015eko Iraila

SARRERA

Nekazaritza ekologikoarentzat baliabide garrantzitsua lurra da. Horregatik gu, baratzeak garenok, lurra zaintzeko eta babesteko erantzukizuna dugu eta ondorioz, egoki ongarrizatu eta erabili beharko genituzke lurrak. Ez bakarrik uzta ederrak jaso ahal izateko, etorkizunean beste batzuk ere lur biziez eta osasuntsuez baliatzen jarraitu daitezten. Honela, herritarrentzako balorezko errekurtsu bat izaten jarraituko dute Baratze Parkeek.

Abelur-en laguntzarekin (<http://www.abelur.net/index.php?lang=eu>) parke guztietako lurren analisia egiten du Ekoguneak, bi urtetik behin, eta horien emaitzak eta nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita, Baratze Parke bakoitzari dagozkion **lur emankortasuna mantentzeko gomendio teknikoak ezartzen ditu.**

LURRAREN EMANKORTASUNA MANTENTZEKO GOMENDIO TEKNIKOAK

Lurraren ezaugarri fisiko-kimikoak

Lur analisiak egiteko orduan, lursail desberdinetako laginak hartu eta nahasten dira; beraz, jasotako emaitzak bataz-besteskoak bezala hartu behar dira.

- ✓ Lurraren testura: franko-limotsua da. Lur buztintsuen joera har dezake limo-partikularen ugaritasunagatik: iragazgaitza bihurtu daiteke eta oxigeno falta eduki ere.
- ✓ pH: 7,9.
- ✓ Ezaugarri kimikoei dagokienez, oso lur emankorra da, elikagai erabilgarrien erreserba handia duena. Aldiz, mikroelikagai batzuen erabilgarritasuna oztopa dezake 7,9-ko pH alkalinoak.
- ✓ Kaltzio maila oso altua du.

Sasoian dagoenean lurra landu

Lanean jarduteko orduan lurra sasoiaren egotea gomendatzen da, hezetasun maila egokia edukitzea alegia, ez hezeegi, ez lehorregi.

Lurrari karea bota?

Eguneko pH maila 7,9-koa denez, lurrari karea ematea ez da gomendatzen.

Hondarrak ongarri bihurtu

Baratzean sortutako hondar organikoak konpostatu ondoren, aukeratutako ongarri organikoarekin nahastea gomendatzen da.

Ongarritatze-gomendioak

- ✓ Atal honetan proposatzen diren ongarriztatze dosiak nekazaritza ekologikoak finkatutako arauak kontutan edukita kalkulatu dira. Gomendatutako dosiak baino gehiago erabiliz gero, inguruko lurrak eta urak kutsatu daitezke, baratzeko landareak kaltetu eta izurriak eta gaitzak gehiagotu. Guzti horregatik, **dosiak errespetatzea gomendatzen da.**
- ✓ Beharreko kopuruak karretila arradetan ematen dira hau da, Bellotaren karretila materialarekin iskineraino beteak, tontorrik egin gabe.

- ✓ Kontuz ibili behar da ongarriketara organikoak egiteko orduan, ez lukete pH-aren balorea igo beharko eta. Horregatik Gipuzkoako Konpostarekin ongarriztatzea ez da egokiena, konpost honek pH altua baitu. Lurra azidotu dezaketen ongarririk organikoak erabiltzea gomendatzen da, pinu hostoen ongarririk adibidez. Baratzeko Parke honetan sortutako hondar begetalen konpostarekin nahastea material bera ere komenigarria izango litzateke.
- ✓ Ongarritzeko simaurra erabiltzen bada, simaur-motaren arabera hauek dira urtero ongarriztatze gomendatzen diren dosiak:

	ZENBAT SIMAUR KARRETILA ARRADA/URTEAN?				
LURSAILAREN AZALERA	ZALDI SIMAURRA (2,5 kg/m ²)	BEHI SIMAURRA (5 kg/m ²)	TXERRI SIMAURRA (3,5 kg/m ²)	ARDI SIMAURRA (2 kg/m ²)	OILO SIMAURRA (1,1 kg/m ²)
30 m ²	2,2	4,3	3,0	1,7	1,0
40 m ²	2,9	5,8	4,0	2,3	1,3
60 m ²	4,3	8,7	6,1	3,5	1,9
90 m ²	6,5	13,0	9,1	5,2	2,9

Beste produktuen erabilera

PRODUKTUAK EDO LANAK	DEBEKATUTA DAGO	ONARTUTA DAGO
Ongarriak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Sintesiko ongarri organiko guztiak (Europar saltzen diren guztiak) eta produktu kutsatuekin egindako konpostak (lastoak, simaurrak, pestizida eta herbizidekin tratatutako belar eta ongarri organikoak). ✓ Prozedura kimikoen bitartez lortutako ongarri mineral guztiak (nitrogenatuak, fosfatatuak, potasioak, magnesikoak eta abar). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zizareen humusetik eratorritako ongarriak, konpostatutako simaurrak (konpostajea hartzidura aerobikoaren prozesutzat ulertuta), ongarri berdeak eta ongi deskonposatutako uzten hondarrak, eta kutsatu gabeko hondakinekin egindako konpostak. ✓ Jatorri naturaleko ongarri mineralak (txikitutako fosfato naturalak, silizeen hautsak, kareharri txikituak, dolomitak eta abar).
Tratamendu fitosanitarioak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Intsektizida, fungizida eta akarizidak eta sintesi kimikotik eratorritako beste pestizida edo produktuak erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Substantzia natural mineral, begetal edo animalienetan oinarrituta sortutako fungizidak (Bordeleko salda, Borgoñako salda eta abar). ✓ Landareekin egindako produktuak (beratzeak, infusioak, egosketak, gernuak).
“Belar txarrak”	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Debeekatuta dago edozein sintesiko herbizida kimiko erabiltzea. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Belar lehiakorren kontrolerako metodo biologikoak erabili daitezke (estaltzaile organikoak, eskuzko jorraia edo erdi eskuzkoa, zapalda sakoneko laborantza).
Hazi eta landareak	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Genetikoki aldatutako edozein mota eta klaseko organismoak (transgenikoak). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nekazaritza biologikotik eratorritako barazki, sustrai, erraboil, tuberkulu eta hazien erabilera. ✓ Produktu horien erabilera, ohiko laborantzetatik etorri arren, produktu kimiko sintetikoekin landu ez badituzte.

Informazio gehiago

Zerbitzu honen inguruan informazio gehiago jaso nahi baduzu, mezu bat bidali ezazu helbide honetara: bpszerbitzuak@ekoquena.eus